

Verslag – informatiebijeenkomst volksvertegenwoordigers Groningen

Datum: 6 mei 2025
Tijd: 19.30 - 20.30 uur
Locatie: Gemeentehuis in Groningen
Aanwezig: 10 belangstellenden in de raadszaal
35 belangstellenden online via gemeenteraad.groningen.nl
Rachel Tienkamp Beishuizen (Coördinator gebiedsverdiepingen Groningen/Emmeloord)
Lennart van Drunen (projectcoördinator Lelylijn)
Kirsten Smit (communicatiemanager Lelylijn)

Opening

Kirsten Smit heet de aanwezigen van harte welkom en stelt de leden van de projectorganisatie Lelylijn voor aan de aanwezigen (Rachel Tienkamp-Beishuizen en Lennart van Drunen). Tevens laat zij weten dat hier eigenlijk projectdirecteur Stijn Lechner had willen staan, maar dat in verband met het overlijden van een gewaardeerde collega van het projectteam, hij helaas verhinderd is.

Presentatie Masterplan Lelylijn

Kirsten Smit begint de presentatie over de actualiteit van de Lelylijn en dat wat er niet veranderd is (Lelylijn in regeerakkoord, geen zicht op 75% van de financiering, opdracht van Stuurgroep aan het projectteam om te komen tot een Masterplan). Zij geeft ook aan wat er wél veranderd is: namelijk, er staat geen 3,4 miljard meer gereserveerd maar 0,6 miljard, waarmee het kijken naar financieringsmogelijkheden nog belangrijker wordt dan het al was. Rachel Tienkamp-Beishuizen licht hierop de inhoud van het plan van aanpak Masterplan Lelylijn toe (de presentatie van deze informatiebijeenkomst is bij het verslag gevoegd). Het Masterplan Lelylijn bestaat uit drie werksporen (Financieel Masterplan Lelylijn, 100 jaar vooruit kijken en de integrale gebiedsverdiepingen Groningen, Drachten, Heerenveen en Emmeloord). Planning is dat de (tussen)resultaten van de eind 2025 gereed zijn. In die periode worden ook weer informatiebijeenkomsten voor (regionale) volksvertegenwoordigers georganiseerd.

Vragen naar aanleiding van de presentatie

- In hoeverre is Europees geld voor de Lelylijn nu verdwenen of verder uit zicht na het besluit om de reservering voor andere projecten in te zetten?
De kans op Europees geld is gering. Als er Europees geld ingezet wordt, dan zal dat slechts een klein deel van het budget zijn. De hoogte van de huidige reservering heeft daar geen invloed op: de Lelylijn had nog geen 75% van het benodigde budget en dat is nog steeds het geval. De Europese unie zal pas gaan kijken naar een bijdrage wanneer Nederland zelf een beslissing heeft genomen om door te gaan. De eerstvolgende mogelijkheid om een Europese aanvraag in te dienen is in 2028.
- Waarom wordt er nu de focus gelegd op de Noordelijke provincies en de gemeenten, terwijl de Lelylijn een groot Europees/internationaal belang heeft?
Dat is omdat de grootste meerwaarde interprovinciaal, interregionaal en interlokaal is. En niet internationaal. De betekenis van de Lelylijn is het grootst voor het wonen, werken en leven in (Noordelijk) Nederland.

- In deze fase wordt nog extra huiswerk gedaan. Is dat wel nodig, als de nut en noodzaak van de Lelylijn als is aangetoond in het MIRT-onderzoek?
De onderzoeken die nu plaatsvinden zijn een verdieping van hetgeen tot nu toe al is onderzocht. Bij een start van een verkenning kan die informatie goed gebruikt kunnen worden. Nut en noodzaak is aangetoond; deze onderzoeken geven nóg meer inzicht in financiering, in kosten, in ruimtelijke effecten en mogelijkheden.
- Zijn er contacten met Scandinavië over de internationale waarde van de Lelylijn?
De bestuurders (van onder andere de Stuurgroep) hebben inderdaad internationale contacten en dankzij de internationale contacten is de Lelylijn al op het TEN-T-netwerk geplaatst. Het projectteam heeft overigens geen opdracht daartoe en zal dat ook nu niet verder oppakken.
- Defensie is een actueel onderwerp. Betekent dat dat er nu als Lelylijn ook gekeken wordt naar goederenvervoer naast personenvervoer?
Er is contact met Defensie om te zorgen dat parallelle plannen niet elkaar ongewenst doorkruisen (Willen we gebruik maken van dezelfde schaarse ruimte?). Ook wordt geprobeerd om het contact met elkaar te versterken. Dat wil niet zeggen dat de Lelylijn nu wordt ingezet als goederenspoorlijn. Het kan wel het geval zijn dat het in gebruik nemen van de Lelylijn op het gebied van personenvervoer een verlichting betekent van het gebruik van andere spoorlijnen (die Defensie wil gebruiken voor verplaatsing van materieel). Daar gaan de gesprekken over.
- Als je nu zo inzoomt op de gebieden, dat lijkt enorm op een verkenning. Wat is dan eigenlijk het verschil?
Het verschil is wezenlijk. Bij een verkenning zouden we eerst heel breed alle mogelijke alternatieven (routes) in kaart brengen en vanuit deze brede oogst stap voor stap gaan convergeren. We gaan dan alles tegen het licht gaan houden; bijvoorbeeld ook alternatieven die niet via het spoor gaan of gebruik maken van wezenlijk andere technieken. Dat doen we nu bij lange na niet. Nu verdiepen we ons in vier gebieden, langs één mogelijk tracé, en kijken naar de financieringsmogelijkheden om zicht te krijgen op 75% van de benodigde gelden: dat laatste is juist een voorwaarde vóór het starten van een verkenning.

Sluiting

Tot slot vraagt wethouder Broeksma van Groningen het woord om mede vanuit de Stuurgroep raadsleden en statenleden op te roepen om nut en noodzaak onder de aandacht te blijven brengen, met name bij politici en partijgenoten in Den Haag.

Na deze informatiebijeenkomsten wordt de presentatie en een korte schriftelijke weergave als ook een opname van de avond(en) gedeeld. De projectorganisatie Lelylijn houdt de (regionale) volksvertegenwoordigers op de hoogte via reguliere (nieuws)brieven en de website: www.delelylijn.nl.

Kirsten Smit sluit de sessie en bedankt de aanwezigen.